

Uczulenia na owady (cz. III)

A L E R G E N Y

Dr n.med.

Piotr Z. Brewczyński Wojewódzka Poradnia
Alergologiczna w KatowicachPoradnia Alergologiczna
Wielospecjalistycznej
Przychodni NZOZ „Dermed”
w Siemianowicach Śląskich

Hypersensitivity to insects Part III

S U M M A R Y

The third part of the study is a finalization of the fragment published in the "Allergy" 4/2006. Following Table 2 information on both of allergens of the mosquitoes saliva as and of her other biologically active components was completed. Also data about cross- reactions between species and genera of these insects was introduced.

The information about allergen sources and / allergens of Diptera and other selected chosen not hymenopteral representatives was richly presented. Editionally detailed information concerning insects' preferences and their existence was picked out in such a way as to be used in medical practice. Above information relate to mosquitoes also to mayflies, caddisflies and exemplary selected butterflies representatives The whole is complemented by comprehensively selected references.

Przedstawiana trzecia część opracowania jest dokończeniem fragmentu części publikowanej Alergii 4/2006. W dalszym fragmencie tabeli 2 zakończono informacje na temat zarówno alergenów komarzej śliny jak i jej innych biologicznie czynnych składników. Przedstawiono również dane o reakcjach krzyżowych między gatunkami i rodzajami tych owadów. Bogato zaprezentowano informacje o źródłach alergenowych i / lub alergenach pozostałych muchówek oraz innych wybranych przedstawicieli niebłonkoskrzydłych. Szczegółowe informacje dotyczące upodobań i miejsc bytowania zarówno w odniesieniu do komarów jak i jętków, chruścików i przykładowo zaprezentowanych przedstawicieli motyli dobrano tak by mogły być wykorzystane w praktyce medycznej. Całość dopełnia bogate i wszechstronnie dobrane piśmienictwo.

Brewczyński P. Z.: Uczulenia na owady. Alergia, 2007, 2: str. 13-14

Tabela 2 (cd.) Alergogenne i ogólnobiologiczne własności wybranych przedstawicieli owadów niebłonkoskrzydłych spośród uczulających ludzi w środowisku zewnątrz domowym lub odpowiadającym mu środowisku pracy.

Rząd	Rodzina	Rodzaj (gatunek)	Źródło alergenu, alergen (y)	Upodobania, miejsca bytowania
Cd. DIPTERA (muchówki)	Cd. <i>Culicidae</i> (komarowate) Zbadano właściwości alergizujące 3 rodzajów	Cd. <i>Anopheles spp.</i> 2 gatunki; w Europie najpopularniejsze gatunki pochodzą z rodzajów <i>Aedes spp.</i> i <i>Culex spp.</i> ; rodzaje <i>Anopheles spp.</i> , <i>Culiseta spp.</i> i <i>Mansonia spp.</i> lokalnie mogą	Cd. W przypadku wszystkich określono masy cząsteczkowe wynoszące kolejno; 68, 67, 37, 30 kDa oraz zsekwencjonowano ich komplementarne DNA. Do innych substancji zawartych w ślinie należą jeszcze: inne czynniki oddziałujące przeciwzakrzepowo, substancje oddziału-	Cd. Samice dla zapewnienia rozwoju jajom odżywiają się krwią ludzi i zwierząt stałocieplnych (ssaki, ptaki) Są również w stanie wykorzystywać krew płazów. Do aktu kęsania są zdolne już w ciągu doby do dwóch od

		mieć również istotne znaczenie medyczne.	<p>jące na przenoszenie pasożytów, działający bakteriolitycznie lizozym rozszerzające naczynia sialokininy i różne immunomodulatory</p> <p>Ostatnio donosi się o reaktywności krzyżowej zarówno międzygatunkowej (A.vexans<>A.aegypti) jak i międzyrodzajowej (Aedes vexans <>Culex quinquefasciatus);</p> <p>Jak dotąd, brak pewności na temat z jak istotnego stopnia zjawiskiem mamy do czynienia – chociaż w przypadku re-aktywności krzyżowej międzyrodzajowej zidentyfikowano odpowiedzialne za nią zawarte w ślinie – i bliżej przedstawione wyżej - białko <i>Aed a2</i>. Tropomiozyna i determinanty węglowodanowe są jak dotąd uznawane za potencjalnie ważne alergeny występujące w ciałach (tzn. poza wyciągami gruczołów ślinowych) komarowatych.</p>	<p>wyklucza się postaci dorosłych. Samice, podobnie jak samce, mogą też odżywiać się nektarem kwiatów. Samce nie posiadają kłujących żuwaczek lub szczęk. Komarowate są aktywne nocą w największym stopniu nad ranem i o zmierzchu. Poszukują rejonów o powietrzu nieruchomym (pozbawionym podmuchów wiatru). Lgną do obiektów o ciemnym zabarwieniu; oprócz zapachu krwi przyciąga je zapach moczu, kwas mlekowy potu oraz hormony z grupy estrogenów.</p>
Rząd	Rodzina	Rodzaj (gatunek)	Źródło alergenu, alergen (y)	Upodobania, miejsca bytowania
EPHEMERO-PTERA (jętki) Świat: ok. 1600 gatunków Polska: ok. 120 gatunków	<i>Ephemeridae</i>	Ephemera vulgata Ephemera guttulata	Wdychany do dróg oddechowych martwy, miążki, bardzo cienki i delikatny oskórek owada, określany mianem kutikuli. Powstaje w wyniku procesu linienia po letnich lotach godowych. Unosi się w powietrzu nad wodą. Wraz a nim również mikrofragmenty	Większość życia spędzają w wodzie. Formy larwalne żyją 1-3 lat. Linieją kilkakrotnie, intensywnie się odżywiając. Są pokarmem dla ryb. Loty postaci dorosłych odbywają się w miesiącach późnowiosennych

			skrzydeł. Przyczepia się do wielu powierzchni, a po wysuszeniu rozsiewany jest z wiatrem.	i letnich. Te ostatnie żyją zaledwie od kilku godzin do kilku dni. Nie odżywiają się.
	Ogółem poznano 19 rodzin.	Inne gatunki najczęściej wywołujące alergię wziewną: <i>Hexagenia bilineata</i> <i>Pentagenia spp</i>		
LEPIDOPTERA(łuskoskrzydłe, motyle) Świat: 120 000 poznanych gatunków Europa: >5000 gatunków Polska: >3000 gatunków	<i>Pyralidae</i> (omacniowate)	<i>Galleria mellonella</i> (barciak większy)	Występujące w larwach termolabilne białka o masach cząsteczkowych uszeregowanych między 20 a 100kDA zawierające epitopy alergenowe. Istnienie wspomnianych epitopów dowiedziono techniką immunoblottingu oraz metodą hamowania testu radioalergosorpcji. Badania powyższe przeprowadzono badając surowicę uczulonego z wyciągami alergenowi-mi sporządzonymi ze świeżych larw oraz z larw poddanych obróbce cieplnej(mumifikacji)	Znany szkodnik. Gąsienice odżywiają się woskiem i pyłkiem z uli pszczelich. W ciągu roku rozwijają się 3-4 pokolenia.
	<i>Lymantridae</i> (brudnicowate)	<i>Lymantria dispar</i> (brudnica nieparka)	Jad z włosków gąsienic (ze względu na występowanie w jego składzie histaminy, możliwe wywoływanie objawów o charakterze pseudoalergii). Przy masowym narażeniu istotny także kontakt z kałem i cząstkami ciała gąsienic.	Pochodzi z Europy. Zawleczona również do USA. Żeruje w liściach iglastych, liściastych i mieszanych. W Europie Środkowej głównie w sadach i na przydrożnych drzewach.
		<i>Orgia pseugotsugata</i> (znamionówka)	Włoski, wydaliny, wydzieliny larw.	Szkodnik drzewostanu w Ameryce Północnej.

<p>TRICHOPTERA (chruściki) Świat: ok. 10 000 gatunków Europa: ponad 900 gatunków Polska: 260 gatunków</p>	<p>20 rodzin; najpowszechniejsze w Ameryce Płn.; <i>Phryganeidae</i> <i>Limnephilidae</i> <i>Leptoceridae</i></p>	<p><i>Phryganea cinerea</i> <i>Gramnotaulius brettani</i> <i>Tremodes spp.</i> Inne bardzo rozpowszechnione w USA i Kanadzie: <i>Hydropsychida</i>, <i>Hydropsyche</i>, <i>Oecetis</i>, <i>Neureclipsis</i>, <i>Macronema</i> Europa Środkowa: <i>Limnophilus flavicornis</i></p>	<p>Łatwo przedostające się do powietrza tysiące mikroskopowych włosków (80 – 100 μm dł.) obecnych na powierzchniach skrzydeł. Do organizmu ludzkiego wnikają drogą wziewną. W naszym klimacie loty dorosłych osobników utrzymują się od kwietnia do listopada. Główny alergen: m.cz. 13 000 (bezkąrowcowa hemoglobinopodobna cząsteczka, tzw. erytromoryna). Stwarza możliwość ujawnienia klinicznych reakcji krzyżowych w czasie pierwszej ekspozycji na: omułki jadalne, ostrygi, krewetki, kraby; jady owadów: pszczoły i osi. Dane na temat reakcji krzyżowych erytmokromyny z frakcjami antygenowymi pochodzącymi ze skrzydeł jedwabników oraz wyciągami z całych ciał muchówek ochotkowatych są sprzeczne.</p>	<p>Cały cykl życiowy, z wyjątkiem żyjącego miesiąc stadium dorosłego, spędzają w wodzie; gasienicopodobna larwa powstaje i przepoczwarza się z jaj złożonych w wodzie. Postać dorosła średniej wielkości, przypomina ćmy o szarym lub brązowym ubarwieniu; występuje w pobliżu zbiorników wodnych; odżywia się rzadko lub w ogóle. Chruściki prowadzą nocny tryb życia; ich loty odbywają się o zmierzchu lub nocą.</p>
<p>HOMOPTERA (równoskrzydłe) podrząd: <i>Aphidina</i> (mszyce)</p>	<p><i>Aphididae</i> (mszycowate) Świat: ok. 1500 gatunków Polska: ok. 300 gatunków</p>	<p>Brak danych, które rodzaje (gatunki) mszycowatych są odpowiedzialne za odczyny alergiczne</p>	<p>Brak danych</p>	<p>Odżywiają się sokami roślin. Pospolite szkodniki strefy umiarkowanej.</p>

Piśmiennictwo: 1. Pollard SM, Chapman MD, Fiocco GP et al.: Epidemiology of acute asthma: IgE antibodies to common inhalant allergens as risk factor for emergency room visits. *J Allergy Clin Immunol* 1989, 83:875-882 6. Pollard SM, Mullins DE, Vailes LD et al: Identification, quantitation, and purification of cockroach allergens using monoclonal antibodies. *J Allergy Clin Immunol* 1991, 87: 511-521 2. Sarpong S, Hamilton RG, Eggleston PA, et al : Socioeconomic status and race as risk factors for cockroach allergen exposure and sensitization in children with asthma. *J Allergy Clin Immunol* 1996, 97 1393 -1401 3. Rosenstreich DL, Eggleston PA, Kattan M et al : The role of cockroach allergy and exposure to cockroach allergen in causing morbidity among inner-city children with asthma *N Engl J Med* 1997, 336: 1356-1362 4. Sporik R, Squillace SP, Ingram JM et al: Mite, cat, and cockroach exposure, allergen sensitization, and asthma in children: a case-control study of three schools *Thorax* 1999, 54: 675-680 5. Santos ABR, Chapman MD, Aalberese RC. et al : Cockroach allergens and asthma in Brazil: identification of tropomyosin as a major allergen with potential cross reactivity with mite and shrimp allergens. *J Allergy Clin Immunol* 1999, 104: 329-337 7. Gergen PJ., Mortimer KM, Eggleston PA., et al: Results of the National Cooperative Inner-city Asthma Study (NCICAS) environmental intervention to reduce cockroach allergen exposure in inner-city homes. *J Allergy Clin Immunol* 1999, 103:501-506 8. Williams LW., Reinfried P, Brenner RJ: Cockroach extermination does not rapidly reduce allergen in settled dust. *J Allergy Clin Immunol* 1999, 104: 702-703 9. Chapman MD, Smith AM, Vailes LD, et al: Recombinant allergens for diagnosis and therapy of allergic diseases *J Allergy Clin Immunol* 2000, 106:409-418. 10. Bernstein, -D-; Gallagher, -J-S; Bernstein, -I-L : Mealworm asthma: clinical and immunologic studies. *J-Allergy-Clin-Immunol.* 1983 Nov; 72(5 Pt 1): 475-80 11. Schroeckenstein, -D-C; Meier-Davis, -S; Bush, -

children. *Ann-Allergy-Asthma-Immunol.* 2004 Dec; 93(6): 553-6 114. Peng,-Z; Beckett,-A-N; Engler,-R-J; Hoffman,-D-R; Ott,-N-L; Simons,-F-E Immune responses to mosquito saliva in 14 individuals with acute systemic allergic reactions to mosquito bites. *J-Allergy-Clin-Immunol.* 2004 Nov; 114(5): 1189-94 115. Ariano,-R; Panzani,-R-C: Efficacy and safety of specific immunotherapy to mosquito bites. *Allerg-Immunol-(Paris).* 2004 Apr; 36(4): 131-8 116. Elston,-D-M: Prevention of arthropod-related disease. *J-Am-Acad-Dermatol.* 2004 Dec; 51(6): 947-54 117. Karppinen,-A; Kautiainen,-H; Petman,-L; Burri,-P; Reunala,-T: Comparison of cetirizine, ebastine and loratadine in the treatment of immediate mosquito-bite allergy. *Allergy.* 2002 Jun; 57(6): 534-7 118. Simons,-F-E; Peng,-Z : Mosquito allergy: recombinant mosquito salivary antigens for new diagnostic tests. *Int-Arch-Allergy-Immunol.* 2001 Jan-Mar; 124(1-3): 403-5 119. Ohtsuka,-E; Kawai,-S; Ichikawa,-T; Nojima,-H; Kitagawa,-K; Shirai,-Y; Kamimura,-K; Kuraishi,-Y : Roles of mast cells and histamine in mosquito bite-induced allergic itch-associated responses in mice.-Summary *Jpn-J-Pharmacol.* 2001 May; 86(1): 97-105 120. Tokura,-Y; Ishihara,-S; Tagawa,-S; Seo,-N; Ohshima,-K; Takigawa,-M.: Hypersensitivity to mosquito bites as the primary clinical manifestation of a juvenile type of Epstein-Barr virus-associated natural killer cell leukemia/lymphoma. *J-Am-Acad-Dermatol.* 2001 Oct; 45(4): 569-78 121. Peng,-Z; Xu,-W; James,-A-A; Lam,-H; Sun,-D; Cheng,-L; Simons,-F-E Expression, purification, characterization and clinical relevance of rAed a 1--a 68-kDa recombinant mosquito *Aedes aegypti* salivary allergen. *Int-Immunol.* 2001 Dec; 13(12): 1445-52 122. Kawa,-K; Okamura,-T; Yagi,-K; Takeuchi,-M; Nakayama,-M; Inoue,-M : Mosquito allergy and Epstein-Barr virus-associated T/natural killer-cell lymphoproliferative disease. *Blood.* 2001 Nov 15; 98(10): 3173-3174 123. Jeon,-S-H; Park,-J-W; Lee,-B-H: Characterization of human IgE and mouse IgG1 responses to allergens in three mosquito species by immunoblotting and ELISA. *Int-Arch-Allergy-Immunol.* 2001 Nov; 126(3): 206-12 124. Engler,-R-J. Mosquito bite pathogenesis in necrotic skin reactors. *Curr-Opin-Allergy-Clin-Immunol.* 2001 Aug; 1(4): 349-52 125. Beaudouin,-E; Kanny,-G; Renaudin,-J-M; Moneret-Vautrin,-D-A: Allergen-specific immunotherapy to mosquitoes. *Allergy.* 2001 Aug; 56(8): 787 126. Mc Cormack DR, Salata KF, Hershey JN, Carpenter GB, Engler RJ.: Mosquito bite anaphylaxis: immunotherapy with whole body extracts. *Ann Allergy Asthma Immunol* 1995; 74: 39-44. 127. Hehnstadt RL, Pires MC.: Diptera (mosquito) allergenic extract. A new approach to papular urticaria hyposensitisation. 7th Int Paul Ehrlich Sem 1993, Langen, Germany 128. Benaim-Pinto C , Fassrainer A.: Intradermal immunotherapy in children with severe skin inflammatory reactions to *Aedes aegypti* and *Culex quinquefasciatus* mosquito bites. *Int . J. Dermatol* 1990; 29: 600-601 129. Yamamoto K.: A case of allergy to mosquito bites. *Mod Probl Paediat* 1978; 20: 163-164 130. Frazier CA.: Biting insects. *Arch Dermatol* 1973; 107: 400 - 402 131. Rockwell E.: Some investigational studies concerning reactions to insect bites. *Ann Allergy* 1952; 10:404 - 410 132. Benson R.L.: Diagnosis and treatment of sensitisation to mosquitoes *J. Allergy* 1936; 8: 47-59 133. Figley KD: May Fly (Ephemera) hypersensitivity *The Journal of Allergy*, 1939 11:376-387 134. Figley KD; Asthma due to May fly. *Amer J Med Sci* 1929 178:338-345 135. Wilson H. Preliminary report of case of sensitization to May fly (Ephemera 1913 *JAMA* 61:1648 136. Villata D., Martelli P., Mistrello G., Roncarolo D., Zanoni D: Bee moth (*Galleria mellonella*) allergic reactions are caused by several thermolabile antigens. *Allergy* 2004;59:1002-1005 137. Siracusa,-A; Marcucci,-F; Spinozzi,-F; Marabini,-A; Pettinari,-L; Pace,-M-L; Tacconi,-C :Prevalence of occupational allergy due to live fish bait. *Clin-Exp-Allergy.* 2003 Apr; 33(4): 507-10 138. Allen,-V-T; Miller,-O-F 3rd; Tyler,-W-B: Gypsy moth caterpillar dermatitis--revisited. *J-Am-Acad-Dermatol.* 1991 Jun; 24(6 Pt 1): 979-81 139 Anderson,-J-F; Furniss,-W-E : Epidemic of urticaria associated with first-instar larvae of the gypsy moth (Lepidoptera: Lymantriidae). *J-Med-Entomol.* 1983 Mar 30; 20(2): 146-50 140. Berman,-B-A; Ross,-R-N : Conversations on allergy and immunology. Gypsy moth caterpillar dermatitis. *Cutis.* 1983 Mar; 31(3): 251, 258 141. Shama,-S-K; Etkind,-P-H; Odell,-T-M; Canada,-A-T; Finn,-A-M; Soter,-N-A : Gypsy-moth-caterpillar dermatitis. *N-Engl-J-Med.* 1982 May 27; 306(21): 1300-1 142. Press E., Googins J.A., Poareo H., Jones K, Perlman F, Everett J.R.: Health Hazards to Timber and Forestry Workers from the Douglas Fir Tussock Moth Arch. *Environmental Health* 1977 Sept/Oct 206-210 143. Perlman F., Press E., Googins J.A., Malley A., Poareo H : Tussockosis: Reactions to Douglas fir moth. *Ann. Allergy* 1976 36:302-307 144. Hong,-S :[Specific IgG and specific IgG subclass in allergic rhinitis] English Summary SO : Lin-Chuang-Er-Bi-Yan-Hou-Ke-Za-Zhi. *Journal-of-clinical-otorhinolaryngology* 1998 Nov; 12(11): 500-2 145. Kraut,-A; Sloan,-J; Silviu-Dan,-F; Peng,-Z; Gagnon,-D; Warrington,-R : Occupational allergy after exposure to caddis flies at a hydroelectric power plant. *Occup-Environ-Med.* 1994 Jun; 51(6): 408-13 146. Ogino,-S; Irifune,-M; Ko,-S; Harada,-T; Kikumori,-H; Nose,-M; Matsunaga,-T [Allergen skin tests to insects, chironomid, caddis fly and silkworm moth, in patients with nasal allergy] English Summary *Nippon-Jibiinkoka-Gakkai-Kaiho.* 1990 Aug; 93(8): 1200-6 147. V. L. Koshte, L. Kagen, R. C. Aalberse , Cross-reactivity of IgE antibodies to caddis fly with arthropoda and mollusca *Journal of Allergy and Clinical Immunology* Vol. 84, Issue 2 1989,174-183 148. Langlois,-C; Shulman,-S; Arbesman,-C-E :Immunologic studies of Caddis fly. IV. Hem-agglutination and gel precipitation studies of extracts. *J-Allergy.* 1963 May-Jun; 34: 235 41 149. Langlois,-C; Shulman,-S; Arbesman,-C-E :Immunologic studies of Caddis fly. V Cross-reaction with other insects *J-Allergy-Clin-Immunol.* 1963 Sep-Oct; 34: 385-94 150. Rapp,-D; Shulman,-S; Arbesman,-C-E :Immunologic studies of the Caddis fly. I. Preparation and characterization of extracts. *J-Allergy.* 1962 Mar-Apr; 33: 97-111 151. Shulman,-S, Rapp,-D; Bronson,-P; Arbesman,-C-E : Immunologic studies of Caddis fly. II. Isolation of the allergenic fractions of Caddis fly extract. *J-Allergy.* 1962 Sep-Oct; 33: 438-47 152. Muller U.R., Mosbech H., Blaauw P., Dreborg S., Malling H.J., Przybilla B., Urbanek R., Pastorello E., Blanca m., Bousquet J., Jarisch R. and Youlten L: Emergency treatment of allergic reactions to Hymenoptera stings, *Clin. Exp. Allergy* 1991,21, 281-288

Zamknij

Drukuj